

lader sig gjøre at gaae ind paa en Procentstat, før vi faae den allerede længe ventede og, som det forekommer mig, af den høitærede Indenrigsminister bebudede kommunale Skattelov, før vi faae Indkomstskat indført i Landcommunerne, saaledes at vi kunne følge de samme Regler og de samme Principer med Hensyn til Statskatternes Paaligning, som vi følge med Hensyn til Communeskatternes. Den høitærede Minister har her søgt at gaae midt imellem begge Systemer, men jeg er enig med den ærede foregaaende Taler i, at det maa antages, at han ikke dermed har opnaaet Andet end, at han vil faae begge Parter til Modstandere. Jeg maa tilstaae, at jeg ikke kan finde, at dette Forslag i nøgensomhelst Henseende er bedre end Loven af 25de Juli f. A. Skattens Paaligning vil for det Første blive meget dyrere paa den Maade, som Finantsministeren her foreslaaer; jeg antager, at den idetmindste vil blive 6 Gange dyrere. Vel er her kun 3 lønede Skattecommissairer, medens der forrige Gang var 9, men vi maae ikke glemme, at forrige Gang vare Sogne- raadene Skattecommissionser, og de havde næsten alle forberedt Arbeidet saaledes, at Skattecommissairerne, naar de kom tilstede, strax kunde tage fat paa Ligningen. Skattecommissairen sad der heller ikke da som Ligningscommissair, men nærmest som Tilsynsmand, og da Skattecommissionserne ønskede saa hurtig som muligt at blive færdige med deres Arbejder, var det ikke sjældent, at der holdtes Møder paa 12—16 Timer, men saadanne Møder ville ikke blive holdte, naar der møder 3 Skattecommissairer i Forening med 2 af Communes Mænd; det vil være umuligt for Skattecommissairerne eller den Deel af Skattecommissionsen, som skal reise fra den ene Commune til den anden, at udholde at holde saadanne Møder, naar de skulle dermed fortsætte i flere Dage itræk. Naar Finantsministeren har meent derved at opnaae større Lighed, frygter jeg for, at heller ikke dette vil naaes; thi det er min Overbevisning, at de Communer, der kunne sende de bedste Diplomater, ogsaa ville slippe for det bedste Kjøb, og jeg holder mig forvisset om, at Dygtigheden nok skal blive dragen frem her, maaskee

mere, end det ellers i Almindelighed er Tilfældet. Derfor trøer jeg, at hvis vi finde, at vi maae gaae ind paa denne Lov vil det være rigtigst at vedtage Forslaget nogenlunde i samme Skikkelse, hvort det blev vedtaget her forrige Gang; men hvis vi iøvrigt alvorlig ville ind paa Procentsystemet, bør vi da tillige opfordre Regjeringen til at fremkomme med den omtalte kommunale Skattelov, saaledes at vi, naar Regjeringen næste Gang fremkommer med sit Forslag til en overordentlig Stat — jeg tænker forresten, at vi næsten ligesaa godt kunde give den et ordentligt Navn som lade den vedblive at føre denne overordentlige Titel — kunne holde os til den Ligning, som er lagt for de kommunale Skatter. — Under de nuværende Omstændigheder antager jeg, at vi godt for eet Aar kunne undvære Skattecommissairer; thi jeg mener, at Sagen ikke kan være saa meget vanskeligt for Communerne, da de eengang iforveien have prøvet den. — Jeg vilde dernæst ønske, at man kunde komme bort fra at ansætte nøgensomhelst Præmie for Selvangivelse, thi det passer virkelig slet ikke paa Landet. Der er, kan jeg godt sige, næsten Ingen paa Landet, som fører et saadant Regnskab, at man nøagtigt kan see, hvad hans virkelige Indtægt og Udgift have været. Ved lignende Sagers tidligere Behandling har jeg vel hørt, at det er sagt, at denne Præmie skal sættes for at lære Folk til og nøde dem til at føre et saadant Regnskab; men dertil svarer jeg, at man ikke skal indrette Loven efter Forholdene, som de burde være, men efter de Forhold, som ere; ja, jeg vil gaae videre og sige, at Sagen er saa vanskeligt, at jeg ikke engang drifter mig til at troe, at der kan føres et saadant Regnskab, saaledes at det nøagtigt kan sees, hvad mange Mænds Indtægter og Udgifter i Virkeligheden have været. Det er navnlig vanskeligt for de Mænd, der leve i et saa familiært Forhold til deres Dyende, at for det Første haade Mand, Kone og Børn tage Deel med i Arbeidet, og at for det Andet alle høre i een Stue, varme sig ved een Kaffelovn, koge deres Mad i een Gryde og spise den af eet Fad. Hvor dette er Tilfældet, er det vanskeligt at sige, hvor Meget der er gaaet med til Familien og hvor